

Reuniunea științifică internațională a Asociației pentru Cultură Bănățeană la Zrenjanin, Serbia

The international scientific reunion of the Associaton for Banat Culture in Zrenjanin, Serbia

Arc peste timp, Asociația pentru Cultură Bănățeană, prezidată de magistrul universitar Lucian-Emil Roșca, titularul disciplinelor de folclor de la Facultatea de Muzică și Teatru a Universității de Vest din Timișoara, a elaborat recent, cu suportul vrednicilor săi membri, devotați actuali și foști doctoranzi la școala doctorală timișoreană și cadre didactice – lector dr. Adrian Călin Boba și în calitate de vicepreședinte al asociației mai sus menționate, Dr. Lavinus Nikolajević, Drd Adrian Balla, Dr. Vlad Spataru și alții – un proiect de anvergură, închinat identificării, cultivării și promovării ancestralelor tradiții identitare românești într-un topos cultural marcat de o adevărată matrice spirituală.

Over the course of time, the Association for Banat Culture, led by Professor Ph.D. Habil. Lucian-Emil Roșca, who is also the head of ethnomusicological studies at the Faculty of Music and Theatre at West University of Timișoara, has recently embarked on an ambitious project. This project is dedicated to identifying, preserving, and promoting the ancestral Romanian identity traditions within a cultural context deeply rooted in a profound spiritual matrix. The project was successfully implemented with the invaluable support of dedicated members of the association, some of whom are current or former Ph.D. students at Timișoara's Music Doctoral School. Additionally, it received support from some members of the above mentioned faculty, including Lecturer Ph.D. Adrian-Călin Boba, who also serves as the Vice-President of the Association for Banat Culture, as well as Ph.D. Lavinus Nikolajević, Ph.D. Adrian Balla, Ph.D. Vlad Spataru and others.

Proiectul științific cu valențe transfrontaliere, aflat la cea de-a treia ediție, se continuă la propunerea profesorului Lucian Emil Roșca prin proiectul în premiera culturală și științifică a Banatului într-un spațiu providențial al latinității, Banatul istoric – un elocvent etalon al armoniei interetnice și interconfesionale – fundamentat în urma acordului de cooperare și schimburi culturale încheiat la 2 martie 2022, având ca parteneri Institutul de Cultură al Românilor din Voivodina cu sediul la Zrenjanin și Societatea Română de Etnografie și Folclor de la Torac. Evenimentul desfășurat în perioada 9-10 decembrie 2022, a cuprins un amplu și generos evantai de evenimente în cadrul Conferinței științifice de cercetări – Etnomuzicologie, Bizantinologie, Etnografie, Cultură și Tradiție – REPERTORII ȘI TIPOLOGII ETNOFOLCLORICE, o consistentă și atractivă sesiune de prezentare a celor douăzeci de lucrări selectate pentru participare, urmată de prezentări editoriale completată în cea de-a doua zi cu vizită de documentare la Muzeul Național din Zrenjanin.

În preludivul sesiunii de comunicări au rostit alocuțiuni Excelența Sa Gheorghe Dinu, Consulul general al României la Vârșeț, Nicu Ciobanu, Președintele *Societății Române de Etnografie și Folclor* de la Torac, Todor-Doru Ursu, Directorul *Institutului de Cultură al Românilor din Voivodina* cu sediul la Zrenjanin și principalii promotori ai evenimentului: prof. univ. dr. habil. Lucian-Emil Roșca și lector dr. Adrian-Călin Boba, președintele, respectiv vicepreședintele *Asociației pentru Cultură Bănățeană*.

Dintre temele abordate, care au avut darul să reconstituie, simbolic, unitatea culturală a Banatului istoric, cuprinzând un larg spectru din etnofolcloristica națională, ne-au reținut atenția comunicările susținute de Nicu Ciobanu de la Fundația Română de Etnografie și

The cross-border scientific project, now in its third edition, continues its endeavors under the guidance of Professor Lucian-Emil Roșca, with a project titled 'The Historical Banat - An Exemplar of Inter-ethnic Harmony and Interfaith Cooperation.' This project is built upon a cooperation and cultural exchange agreement signed on March 2, 2022, between the Association for Banat Culture, the organizing entity, and the Romanian Cultural Institute of Voivodina (located in Zrenjanin, Serbia), alongside the Romanian Society of Ethnography and Folklore from Torac (Serbia) as collaborative partners. The event, taking place from December 9 to 10, 2022, featured a diverse and extensive array of activities within the Scientific Research Conference in Ethnomusicology, Byzantinology, Ethnography, Culture, and Tradition, aptly named 'ETHNOFOLK REPERTOIRS AND TYPES.' It served as an engaging platform for the presentation of twenty selected research works, followed by insightful editorial discussions. On the event's second day, attendees had the opportunity to partake in a documentary visit to the National Museum in Zrenjanin.

In the prelude of the communications session, speeches were given by H. E. Gheorghe Dinu, the Consul General of Romania in Vrsac (Serbia), Nicu Ciobanu, the President of the *Romanian Society of Ethnography and Folklore* from Torac, Todor-Doru Ursu, the Director of the *Institute of Romanian Culture from Voivodina*, based in Zrenjanin (Serbia) and the main promoters of the event: Professor Ph.D. Habil. Lucian-Emil Roșca and Lecturer Ph.D. Adrian-Călin Boba, namely the president and the vice-president of the *Association for Banat Culture*. Among the topics discussed, each of which symbolically contributed to the cultural unity of historical Banat, covering a broad spectrum of national ethno-folklore, were presentations by various scholars. Nicu Ciobanu from the Romanian Ethnography and Folklore Foundation in Torac explored

Folclor din Torac cu tema *Cultura și tradiția – alter ego al identității naționale*, drd. Vlad Spatariu, afiliat instituțional la Universitatea Națională de Arte din București cu tema *Vasile Drăguț – legenda „Eroului de frontieră”*, dr. Ionela Menger, realizator Radio România Internațional – secția sârbă cu tema *Practici gospodărești în familia tradițională în subzona Alibunar – închegatul laptelui*, prof. univ. dr. Dumitru Jompan din Marga, mirifica Vale a Bistrei cu tema *Colindul și colindatul pe Valea Bistrei*, conf. univ. dr. Virginia Popovici cu tema *Cercetarea folclorului în Banatul sârbesc – Costa Roșu*, prof. univ. dr. Niță Frățilă de la Academia de Arte din Novi Sad cu tema *Ritmul asimetric aksak în muzica tradițională a popoarelor balcanice*, drd.cda. Lavinius Nikolajević de la Facultatea de Muzică și Teatru a Universității de Vest din Timișoara cu tema *Cavalul românesc cu dop – ornamentica melodicii instrumentale în spațiul românesc*, drd. Maria Enescu (*Gavriil Musicescu – promotor al valorificării folclorului muzical românesc în creații culte*, prof. drd. Entela Binjaku de la Fundația *Harriet Martinou* din Tirana, Albania cu tema *Personalități albaneze și aromâne în cultura României*, lector univ. dr. Adrian-Călin Boba de la Universitatea *Aurel Vlaicu* din Arad cu tema *Tradiție și continuitate în activitatea corurilor țărănești din Banatul istoric*, prof. univ. dr. Ion Lelea de la Universitatea din Belgrad cu tema *Descoperirea și stimularea celor supradotați muzical*, lector univ. dr. Eugen Cinci de la Facultatea de Muzică și Teatru a Universității de Vest din Timișoara cu tema *Ipostaze didactice ale creațiilor muzical-folclorice din spațiul ex-iugoslav*, drd.cda. Adrian Balla de la aceeași instituție muzicală universitară cu tema *Variante, structuri și clasificări tipologice în repertoriul muzical tradițional bănățean*.

the theme "Culture and Tradition – The Alter Ego of National Identity" Ph.D. Vlad Spatariu, affiliated with the National University of Arts in Bucharest, delved into "Vasile Drăguț - The Legend of the *Frontier Hero*", Ph.D. Ionela Menger, the director of Radio Romania International's Serbian section, discussed about the "Household Practices in the Traditional Family of the Alibunar Sub-zone - The Coagulation of Milk". Professor Ph.D. Dumitru Jompan, hailing from Marga (Romania), a village situated in the picturesque Bistra Valley, presented "Caroling on the Bistra Valley". Associate Professor Ph.D. Virginia Popovici addressed "Folklore Research in the Serbian Banat - Costa Roșu" while Professor Ph.D. Niță Frățilă, from the Academy of Arts in Novi Sad, explored "Asymmetric Aksak Rhythm in the Traditional Music of Balkan Peoples." Ph.D. Student Lavinius Nikolajević, a faculty member at the Faculty of Music and Theater of the West University of Timișoara, spoke about "The Romanian Horse with a Plow - The Ornamentation of Instrumental Melodies in the Romanian Space". Ph.D. Maria Enescu discussed about "Gavriil Musicescu – Promoter of the Valorization of Romanian Musical Folklore in Religious Compositions". Professor Ph.D. Entela Binjaku, representing the Harriet Martinou Foundation in Tirana, Albania, presented "Albanian and Aromanian Personalities in Romanian Culture". Lecturer Ph.D. Adrian-Călin Boba, associated with the Aurel Vlaicu University in Arad, explored "Tradition and Continuity in the Activity of Peasant Choirs in Historical Banat". Professor Ph.D. Ion Lelea from the University of Belgrade discussed about the "Discovery and Stimulation of Musically Gifted Individuals". Lecturer Ph.D. Eugen Cinci from the West University of Timișoara addressed "Didactic Approaches to Musical-Folkloric Creations from the Ex-Yugoslav Space" and Ph.D. Adrian Balla, also from the Faculty of Music and Theatre at the West University of Timișoara, focused on "Variants, Structures, and Typological Classifications in the Traditional Musical Repertoire of Banat".

În partea a doua a conferinței internaționale au fost prezenți prof. univ. dr. habil. Veronica Demenescu de la Universitatea *Aurel Vlaicu* Arad, lector univ. dr. Aurelia Mihaela Năstase de la Universitatea *Valahia* din Târgoviște, conf. univ. dr. Traian Penciu de la Universitatea de Arte din Târgu Mureș, Dejan Popov editor șef al revistei și doctorand la Facultatea de Muzică și Teatru Timișoara, distinsul cercetător dr. Cristian Mușa de la Institutul de Etnografie și Folclor *Constantin Brăiloiu* al Academiei Române, doamna Lia Lungu, Waldemar Alexandru Megerle, drd. Andra Barbul, conf. univ. dr. Stroe Vlad Gheorghită, Constantin-Tufan Stan ș.a.

In the second part of this international conference, we were honored to have the following distinguished speakers: Professor Ph.D. Habil. Veronica Demenescu from "Aurel Vlaicu" University of Arad (Romania), Lecturer Ph.D. Aurelia Mihaela Năstase from "Valahia" University in Târgoviște (Romania), Associate Professor Ph.D. Traian Penciu from the University of Arts in Târgu Mureș (Romania), Dejan Popov, Editor-in-Chief of the association scientific magazine and a Ph.D. student at the Faculty of Music and Theatre in Timișoara, the esteemed researcher Ph.D. Cristian Mușa from the "Constantin Brăiloiu" Institute of Ethnography and Folklore of the Romanian Academy, Mrs. Lia Lungu, Waldemar Alexandru Megerle, PhD. Andra Barbul, Associate Professor Dr. Stroe Vlad Gheorghită, Ph.D. Constantin-Tufan Stan, and others.

O consistentă și atractivă sesiune de lansare și prezentare de carte, moderată de directorul prof. Doru Ursu, universitarii Lucian-Emil Roșca și Adrian Călin Boba, s-a constituit într-un adevărat climax, prin relevarea unui fascinant univers din toposul cultural al Banatului istoric, un binecuvântat și benefic spațiu al multiculturalității. Marija Adamov a prezentat contribuția muzicologică a Ilenei Ocolișan Baba *Lexiconul soliștilor vocali și instrumentiști ai postului de Radio Novi Sad* – un util instrument de lucru, iar Dejan Popov a creionat câteva teme din cuprinsul unei publicații fanion din

A captivating book launch and presentation session, expertly moderated by Director Doru Ursu, and featuring the participation of Lucian-Emil Roșca and Adrian Călin Boba, provided a grand finale to the conference. This session unveiled the fascinating cultural landscape of historical Banat, a region blessed with multiculturalism. Marija Adamov introduced the musicological work of Ilena Ocolișan Baba, "The Lexicon of Vocal Soloists and Instrumentalists of Radio Novi Sad", a valuable reference tool. Dejan Popov discussed selected

peisajul muzicologic bănățean și național: *Cercetări și Studii. Etnomuzicologie, Bizantinologie și Etnologie*, nr. 5 (1/2022), revistă științifică a Asociației pentru Cultură Bănățeană.

Sesiunea de prezentări de carte a fost marcată de Adrian-Călin Boba care și-a lansat volumul *Muzica bisericească românească din Banatul istoric*. Doi prestigioși istorici, nume consacrate în istoriografia bănățeană, Ion Traia și Dan Radosav, au lansat, în prezentarea lui Lucian-Emil Roșca, o carte de o însemnătate aparte în istoria ecleziastică din vest de țară: *Partoș – Contribuții monografice*. Să semnalăm și aportul subsemnatului, care a prezentat un volum *Victor Vlad Delamarina – acuarelist*, întâistătător în literatura dialectală bănățeană, deopotrivă un desăvârșit artist plastic, care, prin acuarelele sale, elaborate la finele secolului XIX, a conferit anvergură și dimensiune axiologică artelor vizuale din vest de plai mioritic. Exemplificările instrumentale de un elevat nivel artistic, intermezzo-urile muzicale susținute de Lavinius Nikolajević (caval), Adrian Balla (vioară) și Lucian Emil Roșca (contrabas), au conferit culoare și vivacitate conferinței. Concluziile aprecieri și proiecțiile pentru viitoare întruniri academice în organizarea Asociației pentru Cultură Bănățeană pentru anul 2023, au pus punct unui eveniment cultural opulent cu generoase deschideri și inedite orizonturi privind cercetarea folclorului muzical în Banatul istoric.

topics from "Researches and Studies - Ethnomusicology, Byzantinology, and Ethnology", Issue 5 (1/2022), a scientific journal by the Association for Banatian Culture.

The book presentation session was highlighted by Adrian-Călin Boba, who launched his volume "Romanian Church Music from Historical Banat". Two prestigious historians, well-known in Banat historiography, Ion Traia and Dan Radosav, assisted by Lucian-Emil Roșca, unveiled a significant contribution to the ecclesiastical history of western Romania with the book "Partoș - Monographic Contributions". We must also acknowledge the contribution of the undersigned, who presented a volume on Victor Vlad Delamarina, a renowned figure in Banat dialectal literature and a skilled visual artist. Through his late 19th century watercolors, he enriched the visual arts in the western regions of Romania with depth and artistic value. The event was enlivened by high-quality instrumental performances, with musical interludes by Lavinius Nikolajević (cello), Adrian Balla (violin), and Lucian Emil Roșca (double bass), adding vibrancy to the conference.

The concluding remarks expressed appreciation for the event and provided a glimpse of future academic meetings organized by the Association for Banat Culture in 2023. Thus, the conference came to a close, having expanded our understanding and horizons in the realm of researching musical folklore in historical Banat.

Constantin-Tufan STAN
Universitatea din Oradea
University of Oradea

